

MASİF KEMİK DESTRÜKSİYONU İLE SEYREDEN MALIGN GLOMUS JUGULARE PARAGANGLİOMASI: OLGU SUNUMU*

**Saffet TÜZGEN, Necmettin TANRİÖVER, Bülent CANBAZ,
Emin ÖZYURT, Cengiz KUDAY**

- ▼ Giriş
- ▼ Olgu
- ▼ Tartışma
- ▼ Özeti
- ▼ Kaynaklar

Background.- Glomus jugulare paragangliomas are uncommon, hypervasculär neoplasms that arise from the temporal paraganglia and typically display a benign histology. Bone changes, including bony destruction, within or around the tumor is extremely rare. These tumors rarely display clinical or histological malignant characteristics with a commonly cited figure of only 5% in the literature.

Observation.- We present a review of the literature of glomus jugulare paragangliomas and report a case with massive bony destruction in the temporal and occipital bones, secondary to a hypervasculär glomus jugulare tumor. Embolization of the feeding arteries was carried out prior to total resection and finally a histological diagnosis of malignant glomus jugulare paraganglioma was made.

Tüzgen S, Tanrıöver N, Canbaz B, Özyurt E, Kuday C. Malignant glomus jugulare paraganglioma presenting with massive bony destruction: Case report. Cerrahpaşa J Med 2000; 31 (1): 38-41.

GİRİŞ ▲

Literatürde bildirilen temporal kemik paragangliomalarının sayısı oldukça sınırlı olup, bunların çok azı glomus jugulare lokalizasyonludur.¹⁻³ Glomus jugulare paragangliomaları, oldukça vasküler, genellikle benign tümörler olup, zaten yavaş olan büyümeye hızları ile nadiren kemik yapılarda erezyona neden olmaktadır.³⁻⁵ Glomus jugulare paragangliomalarının sadece % 5'i malignite içermektedir ve infiltratif seyir gösterir.^{1,3}

Paragangliomalar ilk olarak 1840 yılında Valentin tarafından tanımlanmıştır.⁶ Genellikle karotid body, juguler bulb (glomus jugulare) ve temporal kemikten (glomus tympanicum) doğan, nöral kalıntı tümörleridir.^{1,3} Literatürde vaka sunumu olarak yer alan bu tümörler yavaş büyüyen, stromadan zengin, oldukça vasküler epiteloid hücre neoplasmalarıdır.⁴⁻⁸ Malign tipleri uzak metastaz da yapabilirler.^{3,6,7} Bu tümörlerde sinaptofisin, S-100 protein ve glial fibriller asidik protein gibi immun boyama teknikleriyle son dönemlerde histopatolojik tanıya daha kolaylıkla gidilebilmektedir.⁷ Gerek yerleşim yerleri, gerekse aşırı vaskularizasyon göstergeleri sebebi ile halen tedavileri klinisyenleri zorlayan patolojilerdir.

Nöroradyolojik incelemeler ve endovasküler girişimler ile kafatası cerrahisindeki gelişmeler ve multidisipliner yaklaşım, minimal morbidite ve mortalite ile hastaların tedavilerine imkan sağlar. Glomus jugulare tümörlerinde gerek kemik değişiklikleri gerekse malignite çok nadir olarak bildirilmiştir.⁵ Bizim olgumuzda kemik destrüksiyonu yapmış malign glomus jugulare paragangliomu tanısı alımı olup, literatür içinde incelendi.

OLGU ▲

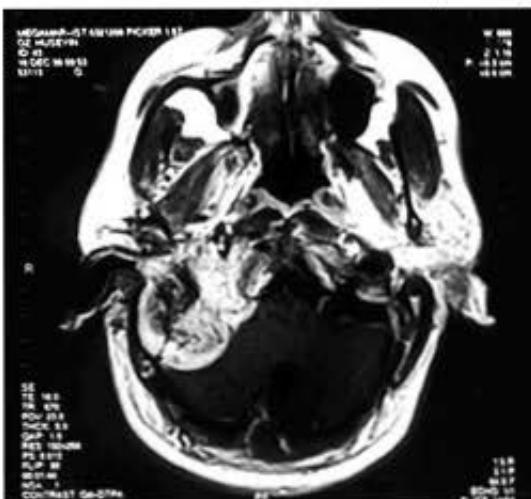
44 yaşındaki erkek hasta klinikimize, son 1.5 yılda sağ kulakta progresif işitme azalması ve 6 aydır tırmışma kaybı, sırnaç son 2 ayda da yıldızla asimetri, yutma güçlüğü, sesinde kabalaşma ve sesักษığı şikayetleri ile başvurdu. Yapılan nörolojik inayenesinde sağda periferik tipte fasikal parezi, sırnaç, öğütme refleksinde azalma ve dilin sağ yanında atrofi septanzi.

Nöroradyolojik tetkiklerde sağda juguler foramenin lateralinde, özellikle temporal kemikte petroz segmentinden mastoid sellikre kadar masif destrüksiyona neden olan dev boyutlarında kitle septanzı. Preoperatif cerebral angiografide hipervasikler lezyon görüldü ve embolizasyonu takiben, hasta oturur pozisyonda amelysta olmak üzere sağ paramedian subokcipital kraniektomi ile tümör total olarak çıkarıldı.

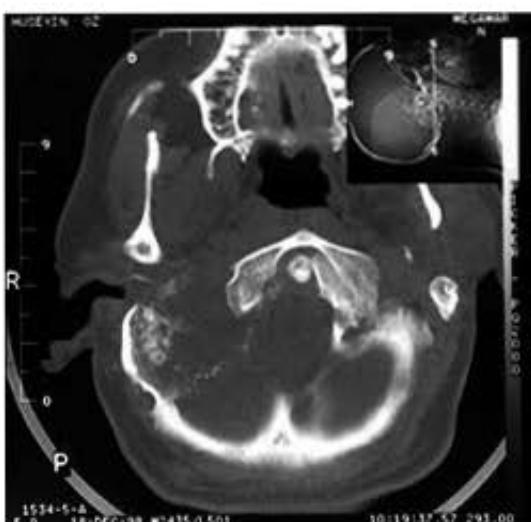
Postoperatif döneminde hastada ek nörolojik deficit gözlemedi. Gelişen sağ otore nedeni ile hasta ikinci kez opere edilerek, dış kulak yolu bağlanması takiben, postoperatif 10. gün kontrollerde gelmek üzere taburcu edildi. Patolojik inayenede infiltratif pattern göstermesi ve yer yer nekroz alanları içermesi nedeni ile olgu malign paragangliom olarak kabul edildi.

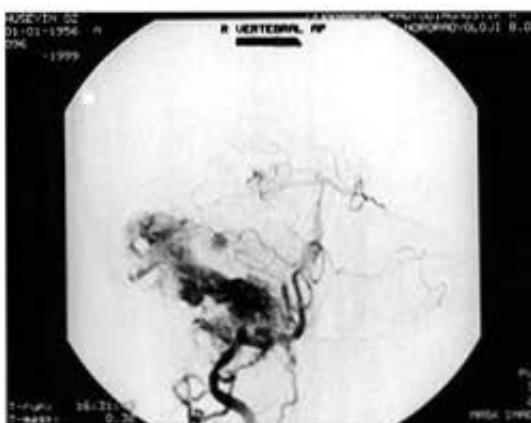
Şekil 1a ve 1b. Preoperatif sinyalikh kontrastlı koronal ve aksial kranial MRI kesitlerinde, kontrast tutan glomus jugulare paragangliomu.

Şekil 2. Preoperatif, kemik pencere
kranial BT kassilekinde sağda
temporal kemik petroz segmentinde
ve okcipital kemikte destrüksiyon

Şekill 3a ve 3b. DSA tetkiklerinde:
a) Embolizasyon öncesi vertebral
arter projeksiyonu; b)
Embolizasyon sonrası VA
enjeksiyonu

Şekil 4. Erken preoperatif kranial
BT tetkikleri

TARTIŞMA ▲

Glomus jugulare tümörleri nadir görülen, hipervasküler neoplazmalar olup, genellikle selin tümörleridir.^{2,3,6} Literatürde Borsanyi ve Manolidis buluların ancak % 5 kadacomun malign olduğunu;^{1,3} Goel ve ark.⁵ ise bu tümörlerin ender olarak kemik değişikliklerine neden olabileceğini bildirmiştir. Olgumuz da temporal ve oksipital kemikte yaygın destrüksiyon yapmış, histopatolojik olarak malign bir glomus jugulare paragangliomasıdır.

Malign paragangliomalarda progresyon diğerlerine göre daha hızlıdır. Bu tümörlerde en sık başvuru nedeni ışılma ile ilgili şikayetlerdir (% 81).³ Nitkim hastamızda ilk semptom olarak yaklaşık 1.5 yıldan beri ışılma azalması ve 6 aydır tam ışılma kaybı mevcuttu. Bu şikayetlere iki aydan beri diğer kranial sinir bulguları eklenmiştir.

Literatürde selim glomus jugulare tümörlerinin başvuru döneminde Jenkins-Fisch sınıflamasına göre (Tablo I) % 65 kadar tip C veya D iken, bu oran malign tümörlerde % 78 olarak rapor edilmiştir.^{2,3,9,10} Bizim olgumuz da yaygın temporal ve oksipital kemik destrüksiyonu ve dural invazyon ile intrakranial uzanım göstermesi sebebi ile tip D1 olarak kabul edildi.²

Kafatası cerrahisindeki ilerlemelere rağmen bu lezyonların cerrahisi halen ciddi morbidite ve hatta mortaliteye yol açabilmektedir. Özellikle aşırı kanama göstergeleri sebebi ile besleyicilerin selektif ligasyonu, geçici internal karotid arter tıkanması (*trapping*), vaskülariteyi azaltmak için preoperatif radyoterapi ve endovasküler embolizasyon önerilmektedir.^{3,4,6} Biz de digital substraksiyon angiografi tetkiklerinde hipervaskülarizasyon gözlediğiniz olsunuzda preoperatif endovasküler embolizasyon uygunlaşır.

Tablo I. Glomus Tümörleri Sınıflaması Jenkins ve Fisch*

- **Tip A:** Tümör orta kulakta sınırlı
- **Tip B:** Tümör mastoid ve orta kulakta sınırlı, Infratemporalin tutulum mevcut değil.
- **Tip C:** Tümör Infratemporalin uzanım göstererek, temporal kemik ve

petroz apékste.

- **Tip D1:** Tümörün intrakranial uzanım çapı 2 cm'den az
- **Tip D2:** Tümörün intrakranial uzanım çapı 2 cm'den büyük.

* Jenkins HA, Fisch U. Glomus tumors of the temporal region. Arch Otolaryngol 1981; 107: 209-214.

Glomus jugulare tümörleri, içinde infratemporal yaklaşımın da bulunduğu kombiné yaklaşımlarla çıkartılabileceği gibi, çoğu tümörlere tekbaşma subokcipital paramedian yaklaşım da yeterli olabilmektedir.^{2,3,10} Olgumuzda subokcipital retrosigmoid yaklaşım uyguladık. Preoperatif uygulanan endovasküler embolizasyon sebebi ile ciddi bir kanama alınmaksızın, tümör, destrüktif kemik ve invazyon gösteren dura ile beraber total olarak çıkarıldı. Histopatolojik incelemede infiltratif pattern göstermesi ve nekroz alanlarının gözlenmesi sebebi ile olgu malign paraganglioma olarak kabul edildi.

Sonuç olarak, intrakranial tümörlerin çok küçük bir bölümünü oluşturan glomus jugulare paragangliomaları dev boyutlarda, masif kemik destrüksiyonu yapan malign lezyonlar olarak karşımıza çıkabilirler. Radyoterapi ve kemoterapinin bu tip tümörlerde belirgin bir etkisi gösterilemediğinden,^{3,6,9} hastalar ameliyat sonrası yakın takip edilmelidir.

ÖZET ▲

Literatürde bildirilen temporal kemik lokalizasyonlu paragangliomaların çok azını oluşturan glomus jugulare paragangliomaları, oldukça vasküler ve benign tümörler olup, nadiren kemik yapılarda erozyona neden olmaktadır. Literatürde malignite bu tip tümörlerde sadece % 5 oranında bildirilmiştir.

44 yaşındaki erkek hasta kliniğimize multiple kranial sinir tutulumu ile başvurdu. Nöroradyolojik tetkiklerde temporal ve oksipital kemiklerde destrüksiyona neden olan, oldukça vasküler glomus jugulare tümörü saptandı. Preoperatif digital subtraksiyon anjiografi ve endovasküler embolizasyonu takiben, opere edilen hastaya malign paraganglioma tanısı kondu. Bu yazda, klinik ve nöroradyolojik bulgularıyla masif kemik destrüksiyonu yapan glomus jugulare paragangliomasi literatür gözden geçirilerek tartışıldı.

KAYNAKLAR ▲

1. Borsanyi SJ. Glomus jugulare tumors. Laryngoscope 1962; 72: 1336-1345.
2. Jenkins HA, Fisch U. Glomus tumors of the temporal region. Arch Otolaryngol 1981; 107: 209-214.
3. Manolidis S, Shonet JA, Jackson CG. Malignant glomus tumors. Laryngoscope 1999; 109: 30-34.
4. Balli R, Dallari S, Bergamini G. Avascular tympanojugular paraganglioma. Laryngoscope 1996; 106: 721-723.
5. Goel A, Panchwagh J, Desai K. Ossified glomus jugulare tumor. Br J Neurosurg 1997; 11: 337-340.
6. Johnstone PAS, Foss RD, Desilets DJ. Malignant jugulotympanic paraganglioma. Arch Pathol Lab Med 1990; 114: 976-979.
7. Strommer KN, Brander S, Saroğlu AC, et al. Symptomatic cerebellar metastasis

- and late local recurrence of a cauda equina paraganglioma. J Neurosurg 1995; 83: 166-169.
8. Alfred BR, Guilford FR. A comprehensive study of tumors of glomus jugulare. Laryngoscope 1962; 72: 765-787.
 9. Gabriel EM, Sampson JH, Dodd LG. Glomus jugulare tumor metastatic to the sacrum after high dose radiation therapy. Neurosurgery 1995; 37: 1001-1005.
 10. Fisch U. Infra-temporal fossa approach for glomus tumors of the temporal bone. Ann Otol Rhinol Laryngol 1982; 91: 474-479.

■ **Anahtar Kelimeler:** Glomus jugulare, Malign paraganglioma; **Key Words:** Glomus jugulare, malignant paraganglioma; **Alındığı Tarih:** 3 Haziran 1999; **Uzm. Dr. Saffet Tüzgen, Dr. Necmettin Tanrıver, Doç. Dr. Bülent Çenbaş, Prof. Dr. Emin Özçur, Prof. Dr. Cengiz Kınay:** İÜ Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Nöroşirüj Anabilim Dalı; **Kazışma Adresi (Address):** Dr. S. Tüzgen, İÜ Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Nöroşirüj Anabilim Dalı, 34303 Cerrahpaşa, İstanbul.

